

Begroting 2018

Overige onderwerpen

Provincie Gelderland

Definitief PS
donderdag 9 november 2017 12:00

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

provincie

Gelderland

Overige onderwerpen

In deze Begroting zijn een aantal 'overige onderwerpen' opgenomen die apart worden gepresenteerd. De onderwerpen zijn opgenomen om uw Staten te informeren of te laten besluiten. Behoudens de Jaarstukken komen in elk Planning en Control document reserveringen, beschikbaarstellingen en subsidiegrondslagen aan de orde. Hieronder duiden we deze.

In het coalitieakkoord 'Ruimte voor Gelderland', de Midterm review en vorige coalitieperioden hebben uw Staten middelen bestemd. Vaak gaat het daarbij om een 'bestedingsrichting' en verwacht u van ons een voorstel voor een specifiekere uitwerking van deze richting. Deze uitwerking nemen wij doorgaans op in de Planning & Control documenten. Hiervoor kennen wij verschillende fases:

- via reserveringen stellen wij uw Staten voor om algemene middelen aan een kerntaak toe te wijzen óf nog te programmeren middelen van een kerntaak toe te wijzen aan doelen. Hiervoor zijn nog geen concrete uitvoeringsplannen aanwezig om de doelen te realiseren
- via beschikbaarstellingen stellen wij uw Staten voor om (delen van) de reserveringen om te zetten in concrete uitvoering om doelen te realiseren. Een beschikbaarstelling is voor ons de legitimatie om concrete (meerjarige) verplichtingen aan te gaan
- het uitvoeren van de verplichting. Eén van de instrumenten die wij daarvoor hebben is de begrotingssubsidie. Hiermee stellen wij u voor om een specifieke partner een subsidie te verlenen voor een specifiek doel. Met een begrotingssubsidie zijn wij in staat om maatwerk te leveren. Bij maatwerk is dit instrument efficiënter dan een subsidieregeling.

Om subsidies te kunnen uitbetalen is een grondslag noodzakelijk. Daar waar deze grondslag niet uit een door uw Staten vastgestelde regeling te herleiden valt, stellen wij u voor om direct over een grondslag te besluiten.

Reserveringen

Kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Spoorzone Nijmegen

Station Nijmegen vervult een belangrijke functie in het openbaar vervoersnetwerk. De verwachting is dat het aantal reizigers op het station de komende jaren fors toeneemt. ProRail werkt de aanpassingen uit die nodig zijn om vanaf 2022 meer personentreinen te laten rijden tussen Nijmegen en Amsterdam/Schiphol, Programma Hoogfrequent Spoor (PHS).

Er zijn op dit moment veel verschillende plannen en wensen om het huidige station en de omringende spoorzone te verbeteren. Wij vinden de bereikbaarheid van het station en het gemak voor reizigers om over te stappen tussen de verschillende treinen belangrijk. Daarom wordt ook de capaciteit van de huidige perrontunnel bekeken. Tegelijk wil de gemeente dat de omringende wijken beter ontsloten worden. Het voorstel is dan ook om de perrontunnel door te trekken tot aan de westkant van het spoor. Dit vinden wij ook belangrijk vanuit de gebiedsopgave Arnhem-Nijmegen. Met de andere betrokken partijen hebben we afgesproken om samen te investeren in de verbeteringen van en rond de tunnel. De totale kosten hiervan liggen rond € 11,5 miljoen. Daaraan willen wij € 6,0 miljoen bijdragen en de gemeente Nijmegen de resterende € 5,5 miljoen. We willen nu een reservering maken, zodat ProRail de tunnel de komende tijd meeneemt met de voorbereiding en realisatie van andere maatregelen die voortkomen uit het Programma hoogfrequent Spoor. Doordat het station toch al wordt verbouwd is het nu makkelijker en goedkoper om gelijktijdig de tunnel aan te passen, dan wanneer we dat later doen.

Wij stellen uw Staten voor om € 6,0 miljoen te reserveren voor Station Nijmegen vanuit de middelen die bij de Midterm review zijn toegekend aan kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Slimme Mobiliteit

De maatregelen die we als overheid de komende jaren kunnen nemen binnen mobiliteit veranderen drastisch ten opzichte van tien jaar geleden. Dit komt door de toename van beschikbare data over het verkeer, goederenstromen of over hoe reizigers zich willen verplaatsen en door de ontwikkeling van nieuwe technische installaties. Onder de noemer Slimme Mobiliteit vallen alle maatregelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van informatie over verkeers-, goederen- en reizigersstromen en reizigersbehoeften.

In het vorige MIA Mobiliteit (MIAM) hebben we benoemd dat wij verschillende mogelijkheden zien voor instrumenten die vallen onder de noemer Slimme Mobiliteit. Wij staan daarin niet alleen: samen met provincie Overijssel, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, kennisinstellingen en ongeveer vijftien Gelderse en Overijsselse gemeenten werken we aan een gezamenlijke Actie Agenda Slimme Mobiliteit Oost-Nederland. De kernvraag is hoe we al deze nieuwe maatregelen gericht inzetten op onze integrale plandoelen. Dat vraagt per gebied een afweging tussen traditionele instrumenten en mogelijkheden en de nieuwe opties die slimme mobiliteit worden genoemd. Eind dit jaar informeren we uw Staten over de uitkomsten van deze verkenning naar Slimme Mobiliteit. Dit helpt ons ook bij het opstellen van onze werkagenda Slimme Mobiliteit voor de komende jaren. De komende maanden gaan wij met het Rijk en de regio's verder in gesprek over onze inzet op Slimme Mobiliteit.

Wij stellen uw Staten voor om € 2,0 miljoen te reserveren voor Slimme Mobiliteit vanuit de middelen die bij Midterm review zijn toegekend aan de kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Landelijk verbeterprogramma overwegen (LVO)

Samen met het Rijk, gemeenten, ProRail en vervoerders werken we al een aantal jaar aan het verbeteren van onveilige overwegen op de drukste en gevaarlijkste plekken op het hoofd- en regionaal spoor. Op dit moment resteren in de hele provincie nog vijftien overwegen die hoog op de prioriteitenlijst staan van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in het kader van het Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO). Wij hebben deze beoordeeld op basis van de criteria die wij eerder ook hebben gebruikt voor het afwegen van een provinciale bijdrage en komen tot drie overwegen waar wij een duidelijke rol voor ons zien.

Wij stellen uw Staten voor om € 3,0 miljoen te reserveren voor het Landelijk Verbeterprogramma Overwegen vanuit de middelen die bij Midterm review zijn toegekend aan kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Programma Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO)

Los van de drukste en onveiligste overwegen die via het LVO worden aangepakt, werkt het Rijk samen met gemeenten, provincies en ProRail aan het opheffen van de niet actief beveiligde overwegen (NABO) in heel Nederland. Dit zijn kleine overwegen en hierop gebeuren nog geregeld ernstige ongevallen. Met de Tweede Kamer is afgesproken om in Nederland alle publieke NABO's weg te halen, te vervangen voor een alternatief of actief te beveiligen.

Voor de NABO's hebben we bij Voorjaarsnota 2017 € 1,0 miljoen gereserveerd. Op dit moment worden per gemeente uitwerkingsplannen gemaakt en daarin hangen de kosten sterk samen met de te kiezen maatregelen. Als de plannen allemaal klaar zijn is een definitieve inschatting te geven van de benodigde provinciale bijdrage per overweg. Daar komen we bij MIAM/Voorjaarsnota 2018 op terug als ook bekend is of het Ministerie van Infrastructuur en Milieu definitief haar goedkeuring aan de uitwerkingsplannen per gemeente heeft gegeven. We schatten nu in dat de totale provinciale bijdrage op € 2,0 miljoen uitkomt.

Wij stellen uw Staten voor om € 1,0 miljoen te reserveren voor de NABO's vanuit de middelen die bij Midterm review zijn toegekend aan de kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Beschikbaarstellingen

Kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer

Gebiedsopgave Food Valley: branding en marketing

Wageningen University & Research bestaat in 2018 100 jaar. Dit wordt gevierd met een feestelijk en interessant programma met het verbindend thema 'Wageningen Wisdom & Wonder'. Het programma start op de Dies Natalis (9 maart 2018) en eindigt in november. Voor het programma zijn ruim 250 ideeën aangedragen door studenten, alumni, medewerkers en inwoners van binnen en buiten Wageningen. Het programma versterkt de internationale bekendheid en uitstraling van WUR en betreft bedrijven, burgers en scholieren uit de regio bij de festiviteiten. Sommige programmaonderdelen richten zich op de internationale context (symposia, Worldwide Alumni Day in 100 landen), andere onderdelen meer op de regionale context (culinaire en culturele festiviteiten en huiskamerpresentaties in onder andere Wageningen en Arnhem). Zowel de economische als de maatschappelijke relevantie van het onderzoek bij WUR wordt met het programma zichtbaar gemaakt (bijdrage aan Sustainable Development Goals van de UN, duurzame & gezonde producten).

Wij stellen uw Staten voor om € 0,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel 'Doorontwikkelen en programmeren van de zes Gebiedsopgaven', beschikbaar te stellen voor het programma ter viering van 100 jaar Wageningen University & Research.

Gebiedsopgave de Stedendriehoek: Toekomstige Binnensteden en Cleantech Regio Development

Voor de uitvoering van het vliegwielprogramma Toekomstbestendige Binnensteden stellen wij u voor om een bedrag van € 0,5 miljoen aanvullend op de begroting te zetten. Het bedrag is bedoeld voor uitvoering van projecten ter verbetering van de kwaliteit van binnensteden en kernen waarin cleantech-maatregelen centraal staan. Een voorbeeld is de aanpak van de Traverse Eefde-Zuid, waarin naast energiemaatregelen, circulair bouwen en klimaatadaptatie, ook schone mobiliteit zoals transitie naar fiets, integraal wordt meegenomen.

De netwerkaanpak Cleantech Regio Development waar Gelderland samen met de Strategische Board Cleantech Regio aan werkt, leidt tot veel initiatieven en beweging. Om de initiatieven die waardevol zijn en voor ondersteuning in aanmerking kunnen komen, willen wij voor dit doel aanvullend € 1 miljoen op de begroting zetten. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om initiatieven op het vlak van energietransitie of circulaire economie, wat voortdurend afstemming met de betreffende kerntaken vraagt.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om € 1,5 miljoen vanuit de gereserveerde middelen van kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel 'Doorontwikkelen en programmeren van de zes Gebiedsopgaven', beschikbaar te stellen voor Toekomstbestendige Binnensteden en de Cleantech Regio Development.

Gebiedsopgave Veluwe: excellente gastvrijheid in een gezonde vrijetijdseconomie

Wij stellen uw Staten voor om vanuit de gereserveerde middelen voor Kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar te stellen voor een subsidie aan Park de Hoge Veluwe. Vanuit kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden wordt een aanvullende € 2 miljoen beschikbaar gesteld. In het onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan wij nader in op deze subsidie aan Park de Hoge Veluwe.

Kerntaak 2 Milieu, energie en klimaat

Uitvoeren beleidsnotitie Energietransitie 'Samen in versnelling'

In de beleidsnotitie Energietransitie 'Samen in versnelling' (PS2016-383) is de rol ten aanzien van de activiteiten uit het GEA uitvoeringsplan benoemd en aangevuld met activiteiten waar wij als provincie al op inzetten. In het Coalitieakkoord 'Ruimte voor Gelderland' is een bedrag van € 80 miljoen toegekend aan het Energietransitie-programma. Voor de uitvoering van de in deze Begroting benoemde activiteiten is naast het beschikbare budget nog € 4 miljoen nodig uit de gereserveerde middelen. Wij stellen uw Staten voor deze € 4,0 miljoen beschikbaar te stellen.

Versnellingsplan sanering asbestdaken

In de Midterm review (PS2017-272) hebben uw Staten besloten om een bedrag van € 4 miljoen te reserveren voor versnelling van sanering van asbestdaken. Dit in verband met het per 2024 geldende landelijk verbod op asbestdaken. In de Voorjaarsnota 2017 (PS2017-334) hebben uw Staten reeds € 0,8 miljoen beschikbaar gesteld om de eerste versnellingsactiviteiten in gang te zetten. Wij stellen uw Staten voor om de resterende € 3,2 miljoen ook beschikbaar te stellen om deze en nieuwe activiteiten in 2018 en verder ook mogelijk te maken.

Kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden

Herinneringstoerisme

Uw Staten hebben in de Midterm review voor kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden € 9,5 miljoen gereserveerd. Wij stellen uw Staten voor om vanuit deze gereserveerde MTR-middelen in het kader van herinneringstoerisme € 0,5 miljoen beschikbaar te stellen voor 'Gelderland Herdenkt' en € 1 miljoen voor 'Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen'.

De jaren 2019 en 2020 zijn voor het herinneringstoerisme kroonjaren. Het is dan 75 jaar geleden dat de Operatie Market Garden zijn dramatische beslag kreeg, respectievelijk de oorlog werd beëindigd. Voor de kroonjaren worden nu in de hele provincie plannen bedacht en initiatieven gestart die. Wij willen die initiatieven ondersteunen met de subsidieregeling 'Gelderland herdenkt' die in het voorjaar van 2018 open gaat. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,5 miljoen voor de subsidieregeling beschikbaar te stellen.

In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan wij nader in op het project 'Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen'.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om € 1,5 miljoen uit de gereserveerde MTR middelen voor kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden beschikbaar te stellen voor 'Gelderland herdenkt' en 'Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen'.

Park Hoge Veluwe

Wij stellen uw Staten voor om vanuit de gereserveerde MTR-middelen voor kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden € 2,0 miljoen beschikbaar te stellen voor een subsidie aan Park de Hoge Veluwe. Vanuit kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer wordt een aanvullende € 1 miljoen beschikbaar gesteld. In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan wij nader in op deze subsidie aan Park de Hoge Veluwe.

Agenda Vitaal Platteland (AVP)

Uw Staten hebben in de Midterm review voor kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden een bedrag van € 9,5 miljoen gereserveerd. Bij de Voorjaarsnota 2017 hebben we reeds € 2,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de Agenda Vitaal Platteland. Met deze agenda willen we de spanning tussen

landbouwbedrijfsvoering en maatschappelijk draagvlak verkleinen en bieden we perspectieven om het platteland vitaal te houden. Voor de voortgang van de Agenda Vitaal Platteland stellen we voor om vanuit de gereserveerde MTR-middelen een aanvullend bedrag van € 515.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland. In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan we nader in op de projecten die wij met deze middelen willen ondersteunen.

Kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer

Kwaliteitsverbetering spoorlijn Arnhem – Winterswijk investeringspakket 2013-2019

We hebben uw Staten eerder geïnformeerd over de verkenning die we samen met ProRail, vervoerders, gemeenten en reizigers hebben uitgevoerd naar kleinere kwaliteitsverbeteringen die zorgen voor een sneller herstel van de dienstregeling na incidenten en voor meer comfort voor de reizigers. Op de korte termijn willen we de volgende maatregelen in gang zetten:

- uitbreiden dynamische reisinformatie en bewegwijzering op de stations Doetinchem en Winterswijk
- uitbreiden in- en uitcheckpalen op verschillende stations zodat reizigers sneller kunnen in- en uitchecken
- bijdrage aan Connexxion voor frontcamera's. Door het gebruik van frontcamera's liggen incidenten op beeld vast, waardoor er minder tijd nodig is om onderzoek te doen en de treindienst sneller kan worden hervat.

We stellen uw Staten voor om in totaal € 0,35 miljoen beschikbaar te stellen uit de daarvoor gereserveerde middelen binnen de kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer.

Snelfietsroute Ede -Veenendaal

Wij stellen uw Staten voor om € 0,8 miljoen beschikbaar te stellen vanuit de voor snelfietsroutes gereserveerde middelen binnen kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer voor een subsidie aan de gemeente Ede. In onderdeel Subsidiegrondslagen gaan wij nader in op deze subsidie aan de gemeente Ede.

Kerntaak 5 Regionale economie

Onderwijs- en arbeidsmarktbeleid

Human Capital Agenda

In 2016 hebben uw Staten het 'Gelders beleidskader onderwijs en arbeidsmarktbeleid 2016-2020' (PS2016-34) vastgesteld. Bij de Beleidsvisie Economie (PS2016-385) hebben uw Staten voor de uitvoering hiervan voor de periode 2017-2019 een bedrag van € 10 miljoen gereserveerd (€ 3 miljoen was al voor 2016 beschikbaar gesteld)

Om een goede afstemming te krijgen tussen aanbod van personeel en de vraag van het bedrijfsleven is een subsidieregeling (Human Capital Agenda, afgekort HCA) opengesteld die Gelderse ondernemers in staat stelt om samen met onderwijsinstellingen projecten in dit kader te ontwikkelen. Zeker met het aantrekken van de economie wordt de roep vanuit het bedrijfsleven om goed opgeleid personeel steeds luider. Voor 2018 willen wij € 2,5 miljoen voor deze regeling beschikbaar stellen. Daarnaast willen wij ook voor 2018 en 2019 middelen voor HCA-podium en HCA innovatie-expeditie inzetten. Doel is om doorlopend kennis van ons en onze partners te delen en te vermeerderen en om te komen tot het in

ontwikkeling brengen van nieuwe onderwijs -en arbeidsmarkt concepten. Hiervoor willen wij in totaal € 0,5 miljoen inzetten.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om vanuit de gereserveerde middelen voor arbeidsmarktbeleid (binnen kerntaak 5 Regionale economie) een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar te stellen voor de HCA-subsidieregeling, HCA-podium en HCA innovatie-expeditie.

Extra impuls arbeidsmarktprojecten

In het kader van arbeidsmarktbeleid willen wij enkele ontwikkelingen binnen actuele arbeidsmarktvaartstukken zoals tekorten aan medewerkers op de verschillende niveaus van het beroepsonderwijs, jongeren zonder startkwalificaties en arbeidsmobiliteit en duurzame inzetbaarheid van oudere medewerkers, een extra impuls geven.

Daar deze ontwikkelingen internationaal aan de orde zijn en oplossingsrichtingen bestaan, is er in het werkveld veel behoefte om grensoverschrijdend kennis te delen en samen te werken

Wij stellen uw Staten voor om vanuit de gereserveerde middelen voor kerntaak 5 Regionale economie, een bedrag van € 1,5 miljoen beschikbaar te stellen voor een extra impuls arbeidsmarktprojecten.

Vervullen vacatures in de techniek

Wij willen € 2 miljoen inzetten om techniekbedrijven en werknemers in de techniek of zij die (weer) binnen de techniek willen werken, te ondersteunen bij het vervullen van vacatures in een technisch beroep en bij mobiliteit- en scholingsvragen in het algemeen. In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan we nader hierop in.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om vanuit de gereserveerde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie een bedrag van € 2 miljoen beschikbaar te stellen

Aanpassen beschikbaarstelling middelen opdrachtenbudget arbeidsmarktbeleid

In de Begroting 2017 hebben uw Staten in het kader van arbeidsmarktbeleid ingestemd om € 1,5 miljoen beschikbaar te stellen voor opdrachten innovatie onderwijs-arbeidsmarktbeleid. Dit moest eigenlijk € 0,15 miljoen zijn. Wij stellen uw Staten dan ook om het oorspronkelijke bedrag van € 1,5 miljoen te wijzigen in € 0,15 miljoen. De rest van de oorspronkelijke beschikbaarstelling blijft ongewijzigd.

MIT-Regeling

Via de MKB-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) kunnen bedrijven ondersteuning krijgen bij hun innovatietrajecten. Zo kunnen ondernemers subsidie aanvragen voor het uitvoeren van een haalbaarheidsproject of voor een innovatie-adviesproject. Het huidige programma wordt in landsdeel Oost gefinancierd vanuit de EFRO-middelen, naast een bijdrage van het Rijk.

Voorstel is nu om de MIT-regeling in 2018 - naast de bijdrage van het Rijk - te cofinancieren met middelen vanuit het programma Economie. We verwachten ongeveer 100 ondernemers in 2018 met deze regeling te kunnen ondersteunen.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om vanuit de gereserveerde middelen voor kerntaak 5 Regionale economie een bedrag van € 2,6 miljoen beschikbaar te stellen voor de MIT-regeling.

Vouchers voor De Groeiversneller

Wij stellen uw Staten voor om vanuit de geserveerde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie een bedrag van € 4 miljoen beschikbaar te stellen voor vouchers voor de Groeiversneller. In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan we hier nader op in.

Smart Industries

Uw Staten hebben in de Midterm review aangegeven versneld bij te willen dragen aan de groeiambities en de transitieopgave van de Gelderse industrie.

Om aan de toenemende vraag van ondernemers te voldoen, willen wij € 0,5 miljoen inzetten voor tijdelijk meer uitvoeringskracht bij RCT Gelderland. Het gaat hier onder andere om een extra innovatiemakelaar en een EU-matchmaker. In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan we hier nader op in.

Ook willen wij de industrie stimuleren om in Gelderland te groeien en experimenten te starten via een slimme, schone en flexibele manier. Om dit mogelijk te maken, stellen wij in 2018 een subsidieregeling open voor de stimulering van Gelderse proeffabrieken. Voor deze regeling willen wij € 1,5 miljoen beschikbaar stellen.

Tenslotte vergt de uitwerking van ons industriebeleid nog aanvullende verkenningen. In dat kader willen wij € 0,55 miljoen voor opdrachten beschikbaar stellen.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om vanuit de gereserveerde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie een bedrag van € 2,55 miljoen beschikbaar te stellen voor Smart Industries.

Versterken campusontwikkeling

In de Midterm review hebben we aangegeven dat we een versnelde doorontwikkeling van de campussen in onze topro regio's mogelijk willen maken. Zo blijven wij als provincie aantrekkelijk voor innovatieve bedrijven die op zoek zijn naar een vestigingslocatie met een onderscheidend, compleet en op elkaar afgestemd ecosysteem van kennis, talent, netwerk, kapitaal, bedrijven en onderzoeksfaciliteiten. In dat kader willen wij aan een viertal projecten subsidie verlenen van in totaal € 2,435 miljoen:

- versterking innovatie-ecosysteem Wageningen Campus/Food Valley
- Plug & Play Design Centre
- opstellen roadmaps voor de health en semiconductorindustrie
- haalbaarheidsonderzoek gebouw AM/Kenniscentrum RF technology.

In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan we nader in op deze vier projecten.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om vanuit de gereserveerde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie € 2,435 miljoen beschikbaar te stellen voor bovengenoemde vier projecten.

Versterken vestigingsklimaat campus Wageningen

Om het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijvigheid op de campus van Wageningen (nog) aantrekkelijker te maken, stellen uw Staten voor om vanuit de gereserveerde middelen voor het Rode Loperbeleid (binnen kerntaak 5 Regionale economie) € 1,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het toekomstbestendig maken van de huidige electriciteitsvoorzieningen. In onderdeel Subsidiegrondslagen van deze Begroting gaan wij nader in op deze beschikbaarstelling.

Rode loper beleid in de praktijk: uitbreiding werkgelegenheid VMI en oplossing verkeerskundig knelpunt buurtschap Zuuk

VMI is een innovatief en internationaal opererend bedrijf dat ontstaan is in Epe. Op de locatie in Epe is nu de R&D, ontwerp en assemblage van productielijnen voor de autobandenindustrie gevestigd. In Epe werken nu ongeveer 850 mensen. Het bedrijf heeft aanzienlijke uitbreidingsplannen, waardoor de directe werkgelegenheid bij VMI in de komende jaren met ca. 30% zal toenemen. De uitbreiding van het bedrijf zorgt voor een toename van het aantal (vracht)verkeerbewegingen in de omgeving van buurtschap Zuuk. Op dit moment is de situatie niet optimaal. Met de verwachte toename aan (vracht)verkeerbewegingen zal dit verder onder druk komen te staan, waardoor de veiligheid en leefbaarheid van het gebied verminderen.

Met de gemeente Epe en VMI zijn we in gesprek over de definitieve verkeerskundige oplossing voor de ontsluiting op de N309 en de overige maatregelen in het kader van het verbeteren van de bereikbaarheid via het openbaar vervoer en de verbetering van de verkeersveiligheid op het onderliggende (gemeentelijke) wegennet. Het plan voorziet in een betere ontsluiting van het bedrijf op de N309. Om de doorstroming te garanderen wordt de rotonde omgevormd tot een kruising met verkeerslichten. Door de aanleg van een zogenoemde vierde tak wordt de verkeersveiligheid in het hele gebied aanzienlijk verbeterd. Tevens wordt buurtschap Zuuk beter en veiliger ontsloten op de N309. Door de aanleg van twee bushaltes bij de nieuwe kruising in de N309 wordt buurtschap Zuuk ook aangesloten op het regionale OV-netwerk. Dit bevordert de leefbaarheid in Zuuk en omgeving. De aanleg van bushaltes brengt ook met zich mee dat VMI in de toekomst te bereiken is met het OV. De totale kosten bedragen € 3,3 miljoen.

Wij stellen uw Staten voor om, in aanvulling op de reeds gereserveerde provinciale bijdrage van € 0,3 miljoen, vanuit de gereserveerde middelen voor het Rode loper beleid (binnen kerntaak 5 Regionale economie) een bedrag van € 1,25 miljoen beschikbaar te stellen voor de oplossing van de verkeerskundige knelpunten. De benodigde aanbesteding wordt uitgevoerd in 2018, de daadwerkelijke realisatie is voorzien in 2019.

Sport en innovatie

Uw Staten hebben met de Statenbrief Gelderland Sport! 2016-2019 (PS2015-589) een bedrag van € 15 miljoen gereserveerd voor de economische kracht van sport. Het doel hiervan is om met sport een bijdrage leveren aan de Gelderse samenleving en economie.

Hiervoor ondersteunen we onder andere de experimentele ontwikkeling van innovatieve producten, diensten en processen voor top- en breedtesport. Samenwerking tussen partijen werkzaam op het terrein van sport, voeding en gezondheid biedt kansen voor innovaties. Wij willen daarom cross over-samenwerkingen met subsidies stimuleren. Ons doel hierbij is provincie Gelderland verder te ontwikkelen als expertise-regio op het snijvlak van sport, voeding en gezondheid. Dit doen we door effectieve cross-over over innovaties en door de communicatie hierover. Daarnaast willen wij de prestaties binnen de sport verbeteren en de sportdeelname vergroten. Hiermee dragen we bij aan een gezonde leefstijl, vermindering van overgewicht en sneller herstel. Met name in de top- en breedtesport, maar zo mogelijk met spin-off naar andere sectoren, zoals de reguliere gezondheidszorg. Bijvoorbeeld door innovaties, die het mogelijk maken na een sportprestatie sneller te herstellen, ook in te zetten om herstel na een operatie of ziekte te versnellen.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om een bedrag van € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor de de economische kracht van sport.

Open club en vitale parken

Uw Staten hebben met de Statenbrief Uitvoeringsbeleid Gelderland Sport! 2016-2019 (PS2015-589) een bedrag van € 7,4 miljoen gereserveerd voor de maatschappelijke kracht van sport.

Met de maatschappelijke kracht van sport willen we onder andere sportverenigingen en sportparkorganisaties ondersteunen bij de ontwikkeling naar een open club of vitaal sportpark. Hiermee versterken we de toekomstbestendigheid van deze verenigingen en organisaties. Daarnaast dragen we hiermee bij aan de leefbaarheid. Dit doel behalen we onder andere met behulp van de subsidieregeling 'Open club & Vitale sportparken'. Deze regeling is recent aangepast om beter aan te sluiten op de behoefte van de doelgroep. Ruimere subsidie voor fysieke aanpassing was de grootste aanpassing. Hierdoor verwachten we ons doel beter te kunnen realiseren en en willen wij de regeling in 2018 voortzetten.

Wij stellen uw Staten dan ook voor om € 1,05 miljoen beschikbaar te stellen voor de maatschappelijke kracht van sport.

Kerntaak 6 Cultuur en erfgoed***Stichting Nationaal Restauratie Fonds***

Bij Midterm review zijn middelen gereserveerd voor Cultuur en Erfgoed. We stellen uw Staten bij deze Begroting voor om een bedrag van € 7,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het Gelders Monumenten Fonds aan Stichting Nationaal Restauratie Fonds te Amersfoort.

Uitvoering beleidsnota van Cultuur en Erfgoed 2017-2020 'Beleef het mee!'

Voor de uitvoering van het beleidsprogramma van Cultuur en Erfgoed 2017-2020 'Beleef het mee!' (PS2016-382) is structureel € 24 miljoen beschikbaar. Daarnaast is er in het Coalitieakkoord (2016-2019) eenmalig € 20 miljoen gereserveerd voor kerntaak 6 Cultuur en erfgoed. Deze middelen worden over drie jaar verdeeld (2017-2019). Dat betekent dat we in de jaren 2017 tot en met 2019 jaarlijks € 6.633.000 aan eenmalige middelen willen uitgeven. Deze middelen worden gebruikt voor opdrachten, subsidies, vouchers etc. voor het versterken van de beleving van cultuur en erfgoed zoals benoemd in de beleidsnotitie. Om deze activiteiten voor 2018 te kunnen uitvoeren stellen wij uw Staten voor om € 6.633.000 beschikbaar te stellen. Bij Midterm review zijn versnellingsmiddelen gereserveerd voor Cultuur en Erfgoed. Wij stellen uw Staten voor bij deze Begroting € 13,8 miljoen beschikbaar te stellen voor € 7,5 miljoen voor erfgoedleningen via NRF en voor subsidies Erfgoedprojecten € 5 miljoen en voor investeringen in restauratie en renovatie van gebouw Museum Kam € 1,3 miljoen. Op het moment dat de subsidies verleend worden hebben we zicht op het moment van prestatielevering en zullen we de middelen (in meerkader) op de begroting plaatsen.

Subsidiegrondslagen

Kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer

Jongeren en democratie

Kennismaking van jongeren met de lokale en provinciale politiek en de democratische processen is een blijvend actueel thema. Met volgend jaar gemeentelijke verkiezingen en in 2019 provinciale verkiezingen is het een uitdaging om deze kennismaking op korte termijn te intensiveren. Vanuit kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer neemt het plandoel 'Leefbaarheid vergroten door de samenhang in de samenleving te bevorderen' deze handschoen op. De landelijk werkende organisatie ProDemos is gespecialiseerd in het organiseren van democratie-spellen voor jongeren in de Tweede Kamer, bij verschillende provincies en gemeenten. Uw Staten hebben in mei 2017 (PS2017-189) binnen het plandoel 'Leefbaarheid vergroten door de samenhang in de samenleving te bevorderen' een budget van € 698.000 beschikbaar gesteld voor politieke jongerenparticipatie.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan ProDemos van in totaal € 400.000 voor de jaren 2018, 2019, 2020. De subsidie is bedoeld voor ondersteuning en organisatie van democratie-spellen voor mbo-leerlingen op locatie in het Huis der Provincie en bij verschillende gemeenten.

Kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden

Bevrijdingsmuseum Groesbeek

Het Nationaal Bevrijdingsmuseum te Groesbeek vormt een belangrijke pijler voor het herinneringstoerisme. Het huidige pand is technisch gezien dringend aan vervanging toe. Om de toekomst van het museum zeker te stellen, wordt er nieuwbouw gepleegd.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan het nationaal Bevrijdingsmuseum te Groesbeek van maximaal € 1,7 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het project 'Nieuwbouw Nationaal Bevrijdingsmuseum'. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen voor herinneringstoerisme (binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden).

Op grond van artikel 53 Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) is subsidie aan musea onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld van het staatssteunverbod. De begroting van het museum zal hierover uitsluitel moeten geven.

Dropzone Ede

Om de toeristische waarde voor het herinneringstoerisme van de Ginkelse Heide te vergroten en het aanbod in het cluster Arnhem-Renkum te versterken, is het belangrijk om op of nabij de plek waar de luchtlandingen plaats hebben gevonden (dropzone), een informatiepunt op te zetten en in te richten waar het verhaal van de luchtlandingen en de bredere context van de Operatie 'Market Garden' wordt verteld (Dropzone Ede).

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Ede van € 0,1 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het project Dropzone Ede. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen voor herinneringstoerisme (binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden).

Publieke informatiecentra die kosteloos zijn te bezoeken en verder niet commercieel worden geëxploiteerd vallen niet onder de staatssteunregels. Om te kunnen bepalen welke activiteiten subsidiabel zijn, zal de begroting uitsluitel moeten geven.

Nationale Veteranen Begraafplaats Loenen

De Oorlogsgravenstichting richt, samen met de Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen, een nationale veteranenbegraafplaats in. Dit is gesitueerd naast het huidige Ereveld Loenen. Belangrijk onderdeel daarvan is de bouw en inrichting van een herdenkings- en educatiecentrum en het ontwikkelen, invoeren en uitvoeren van het educatief concept. In het centrum zullen herdenkingen georganiseerd en informatie verschaft worden. Daarbij speelt het educatieve aspect een belangrijke rol.

De nationale veteranenbegraafplaats te Loenen is een impuls voor het herdenken. De jaarlijkse landelijke herdenking heeft een landelijke uitstraling. Belangrijke onderdeel van dit project is een Herdenkings- en Educatiecentrum. Vanuit het concept 'het nieuwe herdenken' kunnen scholen het jaar rond worden geïnformeerd over herdenken en de bredere implicaties van onvrijheid in relatie tot democratische waarden en normen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Oorlogsgravenstichting te Den Haag voor maximaal € 1 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het project Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen. Het bedrag van de subsidie dekken wij uit de beschikbaar gestelde MTR-middelen voor herinneringstoerisme (binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden).

Publieke informatiecentra die kosteloos zijn te bezoeken en verder niet commercieel worden geëxploiteerd vallen niet onder de staatssteunregels. Voor zover in het herdenkings- en educatiecentrum commerciële activiteiten zullen plaatsvinden, zullen deze zodanig lokaal zijn, dat zij buiten de staatssteunregels vallen. Om te kunnen bepalen welke activiteiten binnen het concept 'het nieuwe herdenken' subsidiabel zijn, zal de begroting uitsluitel moeten geven.

Informatiecentrum Nijmegen

De toeristische infrastructuur voor herinneringstoerisme van het cluster Nijmegen-Berg en Dal en de samenhang met ander belangrijke delen van het herinneringstoerisme kunnen belangrijk worden versterkt door het opzetten en inrichten van een informatiecentrum op of nabij het voormalige slagveld. In dit informatiecentrum wordt het verhaal van de slag om de Waalbrug en de Operatie Market Garden verteld en wordt ook verwezen naar andere interessante locaties die betrekking hebben op de bevrijding van Nederland.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Nijmegen voor € 0,3 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het project 'Informatiecentrum Nijmegen'. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen voor herinneringstoerisme (binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden).

Publieke informatiecentra die kosteloos zijn te bezoeken en verder niet commercieel worden geëxploiteerd vallen niet onder de staatssteunregels. Om te kunnen bepalen welke activiteiten subsidiabel zijn, zal de begroting uitsluitel moeten geven.

Stichting Veren

De Stichting Veren Gelderland is in 1995 opgericht door provincie Gelderland en de vereniging van Gelderse Gemeenten. De stichting heeft als doel overzetveren (zowel autoveren als voet- en fietsveren) in Gelderland in stand te houden. De stichting doet dit door gelden ter beschikking te stellen aan gemeenten in Gelderland die verantwoordelijk zijn voor de instandhouding van een veerverbinding. Bij de oprichting van de stichting hebben zowel de provincie als de Gelderse gemeenten een eenmalig bedrag gestort. Daarnaast kan zij jaarlijks subsidie aanvragen bij provincie Gelderland.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Stichting Veren Gelderland voor een bedrag van € 11.883. De subsidie is bedoeld voor de instandhouding van overzetveren in Gelderland. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen van kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Coördinatie van de landelijke wandel- en fietsroutestructuur

In de afgelopen decennia hebben de landelijke routestichtingen Wandelnet en Fietsplatform dankzij de inzet van professionals en vele vrijwilligers en met financiële ondersteuning van onder meer het Rijk en provincies een aantrekkelijk en landsdekkend netwerk van lange afstandroutes gerealiseerd. Het wandelnetwerk (netwerk LAW's) beslaat 5.635 kilometer en het fietsnetwerk (netwerk LF-routes) 4.500 km. Als landelijk kennis- en coördinatiepunt geven de routestichtingen hiernaast impulsen aan routerecreatie in ons land. De provincies hechten belang aan het netwerk LAW's en netwerk LF-routes en nemen hun verantwoordelijkheid door het provinciale aandeel in de financiering te continueren.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Wandelnet van € 50.000. De subsidie is bedoeld voor de coördinatie van de landelijke wandelroutestructuur. Teven stellen uit u voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Stichting Landelijk Fietsplatform van € 21.341. De subsidie is bedoeld voor uitvoering van coördinatieactiviteiten ten behoeve van de landelijke fietsroutestructuur in Gelderland.

Beide bedragen dekken wij uit kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda vitaal platteland/ Natuurinclusieve landbouw; Stichting Zeldzame huisdierrassen

Naar aanleiding van uw motie 17M33 hebben wij met de Stichting Zeldzame Huisdierrassen overlegd. Hun initiatief betreft een groeiprogramma voor behoud van de variatie van onze landbouwhuisdieren. Vanwege hun kwaliteiten en dubbeldoel-functie zijn deze rassen bij uitstek geschikt voor landbouw, waarbij voedsel traceerbaar en duurzaam geproduceerd wordt, natuurinclusief wordt ondernomen, een lokale/regionale betrokkenheid bij het voedselsysteem wordt bevorderd én een circulaire economie wordt gecreëerd. Het initiatief voorziet in het ontwikkelen van eigentijdse verdienmodellen voor verbrede ondernemers, met het oog op een duurzaam economisch perspectief voor zowel houders als rassen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Zeldzame Huisdierrassen van maximaal € 80.000. De subsidie is bedoeld voor haar initiatief van een groeiprogramma voor behoud van de variatie van onze landbouwhuisdieren. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda vitaal platteland/Natuurinclusieve landbouw; Natuurinclusieve landgoederen

Het Gelders Particulier Grondbezit streeft ernaar dat landgoederen in Gelderland verder kunnen met natuurinclusieve landbouw. In de vorige Agenda Vitaal Platteland is gestart met de ontwikkeling van natuurinclusieve bedrijfsvoeringsmodellen op een landgoed met pachters in de Gelderse Vallei. Met dit initiatief worden ook in andere streken landgoedeigenaren betrokken die op de landbouwpercelen van hun landgoed natuurinclusieve bedrijfsvoering willen starten of op een hoger plan willen brengen. De ontwikkelde kennis wordt gedeeld en zal leiden tot nieuwe praktijkinitiatieven.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan het Gelders Particulier Grondbezit van maximaal € 60.000. De subsidie is bedoeld voor het initiatief natuurinclusieve bedrijfsvoering. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda vitaal platteland/Vrijkomende agrarische bebouwing en andere economische dragers; VAB loket O-gen

In een gesprekstafel rond vrijkomend agrarisch bedrijfsgebouwen (VAB's) is geconstateerd dat versnelling van functiewisselingen vooral stukt op kennisgebrek. Het gaat om ingewikkelde trajecten. Veel kleine gemeenten ontbreekt het vaak aan ter zake kundige kennis en capaciteit. Juist bij dit onderwerp gaat het vaak om creërende denkkracht en om nieuwe functies, waarvoor nog geen draaiboek is en die niet makkelijk in bestaande regels zijn in te passen. De regio FoodValley wil deze kennis gebundeld via één loket gaan ontsluiten.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de regio FoodValley van maximaal € 50.000. De subsidie is bedoeld voor een VAB loket. Het

bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda vitaal platteland/Vrijkomende agrarische bebouwing en andere economische dragers; Opzetten VAB netwerk Rivierendelta

HollandDelta ziet voor de Rijn-Maas-delta niet alleen ruimte voor de rivier en natuur, maar ook een grote recreatiepotentie. Met dit initiatief willen zij een netwerkgeving creëren voor initiatiefnemers die leegkomende agrarische bedrijven transformeren tot knoopperven, ofwel plekken op knooppunten waar verschillende op de recreant/toerist gerichte functies bij elkaar komen, zoals woonlocatie, werklocatie, boerderijwinkel, overnachten en leisure-activiteiten. Het netwerk of platform is de motor; de partijen vanuit verschillende achtergronden stimuleren en verbinden alle initiatiefnemers. Bedoeling is dat met dit netwerk een aantal transformaties van VAB naar Delta-knoopperven tot stand komen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan HollandDelta van maximaal € 50.000. De subsidie is bedoeld voor het opzetten van een ontwikkelnetwerk rond VAB's in de Rivierendelta. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda vitaal platteland/Verbinden boer-burger; Verdere uitrol Boert Bewust

In de vorige Agenda Vitaal Platteland is een start gemaakt met de uitrol van Boert Bewust naar verschillende streken in Gelderland. De ambitie is om tussen 2017 en 2020 minimaal 500 Boert Bewust-deelnemers te hebben, waarvan minimaal 150 boeren in Gelderland. Boeren worden gecertificeerd volgens het Boert Bewust-label en ontwikkelen zich tot transparante en maatschappelijk verantwoorde ondernemers. De koepelorganisatie Stichting Boert Bewust ondersteunt, verbindt en stimuleert de streken in de uitrol van Boert Bewust. De streken zijn zelf verantwoordelijk voor hun streekplannen en financiering. Met dit voorstel is de verdere uitrol mogelijk, met als doel dat het programma daarna financieel 'op eigen benen' kan staan. Het gaat zowel om de gebieden Achterhoek en Rivierengebied als ondersteuning voor de koepelorganisatie voor de totale duur van drie jaar.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Boert Bewust van maximaal € 150.000. De subsidie is bedoeld voor de verdere uitrol van Nieuwe streken voor Boert Bewust. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda Vitaal Platteland/voedselbenadering; bevorderen sojateelt in Gelderland

De vraag naar duurzame plantaardige eiwitten neemt toe. Soja is het gewas dat de hoogste eiwitproductie per hectare levert en weinig (kunst)mest nodig heeft. Bedrijven in Gelderland die soja verwerken in producten voor humane of dierlijke consumptie geven de voorkeur aan regionaal geteelde grondstoffen. De sojateelt is vijf jaar geleden in Nederland geïntroduceerd. In Gelderland zijn nog maar negen telers actief die met elkaar circa veertien hectare soja telen. De wens is om dit areaal op korte termijn fors te vergroten. Agrifirm is bereid hiervoor een programma te ontwikkelen en vraagt een bijdrage beschikbaar te stellen voor de nieuwe telers ter dekking van de aanloopkosten. Deze kosten hebben met name betrekking op het verwerven van kennis en het delen ervan. Voorzien wordt een looptijd van ongeveer drie jaar, in die tijd wordt ook geprobeerd nieuwe ketens van de grond te krijgen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Agrifirm Plant BV van maximaal € 70.000. De subsidie is bedoeld voor het bevorderen van de sojateelt in Gelderland. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda Vitaal Platteland/Natuurinclusieve landbouw; Pilot Hengelo 't Klooster

Initiatiefnemers willen kijken of een natuurinclusieve landbouwpraktijk kan helpen om waterwinningen extra te beschermen voor wat betreft de gehalten aan nitraat en/of gewasbeschermingsmiddelen. Voor nitraat is de norm (EU) maximaal 50 milligram per liter (mg/l), maar drinkwaterbedrijven zouden willen streven naar een lagere norm. Voor de waterwinning Het Klooster in Hengelo willen initiatiefnemers kijken of het lukt gebiedsgericht aan de slag te gaan en met een breed pakket van maatregelen, waarbij wordt gekeken naar doelen vanuit landbouw, biodiversiteit, klimaat, bodem en kaderrichtlijn water.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan LTO Noord van maximaal € 50.000. De subsidie is bedoeld voor pilot Hengelo 't Klooster. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Agenda Vitaal Platteland/Mestverwaarding; Stichting Nederlands Centrum Mestverwaarding en -afzet

De stichting Nederlands Centrum Mestverwaarding (NCM) beoogt de verwaarding en afzet van mest binnen en buiten Nederland te bevorderen. Zoals bekend gaat het hierbij om complexe trajecten, zowel in het technische spoor (innovatieve ontwikkeling), het publieke domein (vergunningenspoor, veiligheid etcetera) als in het marktspoor (afzet van producten). Publiek-private samenwerking op nationaal niveau kan bijdragen aan het versnellen van deze ontwikkelingen. Met dat doel wordt in 2018 de stichting NCM opgericht. De stichting zal de benodigde kennis bundelen, delen en ontsluiten en de nationale innovatie-agenda voor mestverwaarding opstellen en de uitvoering daarvan stimuleren. De stichting NCM is een initiatief van betrokken bedrijven, provincies en het Ministerie van Economische Zaken.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Nederlands Centrum Mestverwaarding van maximaal € 75.000. De subsidie is bedoeld voor de activiteiten van de stichting. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Park de Hoge Veluwe

Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe heeft een subsidieverzoek ingediend voor de realisatie van het plan 'Het Hart van de Veluwe'. Met uitvoering van dit plan wordt de centrumfunctie van het park verbeterd, waarmee het bezoekersaantal wordt vergroot. Aan de provincie is gevraagd om een bijdrage van € 3 miljoen op een totaal bedrag van € 23,5 miljoen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe van € 3 miljoen. De subsidie is bedoeld voor de realisatie van het plan 'Het Hart van de Veluwe'. Dit bedrag dekken wij voor € 1 miljoen uit kerntaak 1 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer, plandoel 'Doorontwikkelen en programmeren van de zes Gebiedsopgaven' (Veluwe op 1), en voor € 2 miljoen uit kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden, plandoel 'Toerisme en recreatie'.

De subsidie zal alleen worden verleend als die in overeenstemming kan worden gebracht met het EU-staatssteunrecht. Hierover vindt overleg plaats met de ambtelijke diensten van de Europese Commissie.

Geïntegreerde bestrijding van bloedluis

In uw vergadering d.d. 27 september 2017 heeft u motie 17M49 aangenomen. U heeft besproken hoe hard de pluimveesector getroffen is door de fipronilcrisis. Duidelijk is geworden dat bloedluis een groot en moeilijk te bestrijden probleem is voor pluimveebedrijven, en dat het de diergezondheid en het welzijn van de kippen behoorlijk kan aantasten. Het thema bloedluis heeft dus veel invloed op de vitaliteit van de pluimveebedrijven. Om een gezonde, duurzame sector op te bouwen kan het helpen dat er meer wetenschappelijk onderzoek naar preventie, monitoring en bestrijding van de lastig te bestrijden bloedluis komt.

Op dit moment wordt de haalbaarheid onderzocht van een initiatief waarbij bloedluis in pluimveestallen op een geïntegreerde wijze bestreden wordt. Bij de WUR is er op dit gebied veel kennis ontwikkeld. In de huidige praktijk worden veel verschillende methoden ingezet, met vaak wisselend succes. De WUR heeft daarom een geïntegreerde aanpak ontwikkeld, waarbij preventie en monitoring belangrijke onderdelen zijn. Er wordt nu bekeken of dit in de praktijk met een aantal pluimveehouders in Gelderland verder kan worden ontwikkeld, inclusief de verspreiding van de kennis hierover over de sector.

Wij stellen uw Staten voor om een grondslag vast te stellen voor een subsidie van € 100.000 aan Wageningen University. Deze subsidie te dekken uit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 3 Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.

Kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer***Zevenaar verkeerssituatie Babberich***

Begin 2016 hebben we met gemeente Zevenaar afgesproken om samen een preverkenning te doen naar maatregelen op de bestaande infrastructuur bij Witte Kruis in Babberich. Grootchalige maatregelen waarbij nieuwe infrastructuur wordt aangelegd, zoals de doortrekking van Witte Kruis, worden wel benoemd, maar niet inhoudelijk in deze preverkenning meegenomen als reële oplossingsmaatregel.

Op verzoek van de gemeenten wordt in het kader van de fusie tussen de gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden wel een Milieu Effect Rapportage (MER) gedaan naar de wenselijkheid van de doortrekking van Witte Kruis. Voor dit onderzoek dat door de gemeente Zevenaar wordt uitgevoerd worden middelen ingezet vanuit het programma 'Sterk Bestuur' en vanuit Mobiliteit. Met deze begrotingssubsidie regelen wij onze bijdrage vanuit de kerntaak bereikbaarheid en openbaar vervoer' aan dit gemeentelijke onderzoek.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Zevenaar van € 0,25 miljoen. De subsidie is bedoeld voor onderzoek naar de wenselijkheid van de doortrekking van het Witte Kruis. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen binnen kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer.

Snelfietsroute Arnhem – Dieren

Samen met de gemeenten Rheden en Arnhem, de Fietzersbond en Rijkswaterstaat werken we aan de realisatie van een snelfietsroute tussen Arnhem en Dieren. Op deze as ligt een directe fietsverbinding parallel aan de voormalige provinciale weg. Vooral in de bebouwde kom van Velp en Arnhem loopt deze fietsroute erg dicht langs de weg waar veel auto's, bussen en trolleys rijden en dat maakt deze route niet aantrekkelijk. De snelfietsroute moet de reistijd verkorten, het comfort vergroten en de verkeersveiligheid voor fietsers verbeteren (waarbij het zwaartepunt in Velp en Arnhem ligt). In MIAM/Voorjaarsnota 2016 hebben we geïnvesteerd in een betere onderdoorgang onder de A12. Op dit moment zijn de gemeenten Rheden en Arnhem zover dat begonnen kan worden met twee andere onderdelen van de totale snelfietsroute.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Arnhem van € 154.500. De subsidie is bedoeld voor de snelfietsroute Arnhem - Dieren (het deel Eemslaan – Merwedestraat in Arnhem). Tevens stellen wij uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Rheden van € 303.750. De subsidie is bedoeld voor de snelfietsroute Arnhem - Dieren (voor het deel Zuider Parallelweg in Velp).

Beide bedragen dekken wij uit de beschikbare middelen binnen kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer.

Snelfietsroute MaasWaalPad

In het MIAM/Voorjaarsnota 2017 hebben wij aangegeven waardoor bij de snelfietsroute MaasWaalPad vertraging is opgelopen bij de voorbereidingen voor de fietsbrug over de Maas. Dit deelproject bestaat uit ruim twee kilometer snelfietsroute aan Cuijkse zijde, een fietsbrug over de Maas en de N271, een fietstunnel onder het spoor in Molenhoek en de aanpassing van het kruispunt met de Lindenlaan. De afgelopen maanden hebben we de gewenste breedte van de brug over de Maas verruimd naar zes meter en een nieuwe kostenraming opgesteld. De aanleg van de nieuwe brug zorgt voor een kortere en snellere route tussen Cuijk en Nijmegen. Samen met andere verbeteringen verwachten wij dat hierdoor meer mensen de fiets pakken en de auto op deze drukke route vaker laten staan. Wij vinden het verbeteren van de bereikbaarheid van Nijmegen-centrum, Nijmegen-Heijendaal en de noordkant van Noord-Brabant en Limburg erg belangrijk. Daarom hebben we samen met de andere provincies en de betrokken gemeenten gekeken hoe we de verwachte meerkosten van € 4,8 miljoen kunnen financieren. Afgesproken is dat wij ons deel van € 2,2 miljoen in de meerkosten financieren vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer die we hebben ontvangen voor het gebied Arnhem-Nijmegen. De provincie Noord-Brabant draagt evenveel bij. Het restant wordt gefinancierd door provincie Limburg en gemeente Nijmegen. De totale raming voor de hele snelfietsroute bedraagt op dit moment € 21,9 miljoen, inclusief de risico-reservering van € 1,3 miljoen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Cuijk van € 2,2 miljoen. De subsidie is bedoeld voor de voorbereiding en uitvoering van het deelproject fietsbrug Cuijk - Mook.

Snelfietsroute Ede -Veenendaal

Samen met de gemeenten Ede en Veenendaal willen we de fietsverbinding verbeteren die tussen beide kernen loopt via het bedrijventerrein A12 en viaduct Pakhuis dat over de A12 loopt. Daarnaast willen we het mogelijk maken dat de bedrijventerreinen met de fiets beter bereikbaar worden vanuit beide gemeenten. We verwachten dat door deze verbeteringen meer mensen fietsen tussen deze twee gemeenten en dat het doorgaande verkeer op de A12 tussen Veenendaal en Ede kan worden ontlast. Dit is goed voor de bereikbaarheid van dit deel van de regio FoodValley.

Deze snelfietsroutes staat voor ons op de tweede plaats van initiatieven die we in deze coalitieperiode extra willen ondersteunen. Een deel van de snelfietsroute Ede-Veenendaal is gerealiseerd. Hiervoor zijn ook Fietsfilevrij-middelen van het Rijk gebruikt. Het deel van de route op het grondgebied van gemeente Ede moet nog worden aangepakt.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Ede van € 0,8 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het realiseren van een snelfietsroute Ede - Veenendaal voor het deeltraject tussen het station Ede – Wageningen en de komgrens met Veenendaal.

Het bedrag dekken wij vanuit de beschikbaar gestelde middelen binnen kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer,

Kerntaak 5 Regionale economie

Vervullen vacatures in de techniek

Eenzijds krijgen Gelderse bedrijven vacatures niet ingevuld, anderzijds staan toch nog steeds veel Gelderlanders 'aan de kant'. Om het verschil in vraag en aanbod te verkleinen, om ervoor te zorgen dat de arbeidsmobiliteit tussen de in Gelderland belangrijke sectoren in gang wordt gezet en mensen effectief naar nieuw werk worden begeleid, is er samenwerking nodig tussen werkgevers (brancheorganisaties), O&O-fondsen en vakbonden. Wij willen € 2 miljoen inzetten om techniekbedrijven en werknemers in de techniek of zij die (weer) binnen de techniek willen werken, te ondersteunen bij het vervullen van vacatures in een technisch beroep en bij mobiliteit- en scholingsvragen in het algemeen.

Hiermee kunnen onder andere jongeren zonder startkwalificatie maar met affiniteit voor techniek duurzaam instromen en worden oudere medewerkers duurzaam inzetbaar voor de techniek in Gelderland. De inzet van arbeidsmarktcoaches hierbij zorgen voor een match tussen personeel en scholingsvragen vanuit het bedrijfsleven.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het Technisch InstallatieBedrijf (OTIB) van maximaal € 2 miljoen. De subsidie is bedoeld voor de inzet van arbeidsmarktcoaches om, onder andere, jongeren zonder startkwalificatie maar met affiniteit voor techniek duurzaam in te laten instromen en om oudere medewerkers duurzaam inzetbaar te krijgen voor de techniek in Gelderland. Het bedrag dekken wij vanuit de beschikbaar gestelde Midterm review-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie.

State of Fashion

State of Fashion 2018 belicht het 'falen' van het huidige modesysteem en wil nieuwe antwoorden formuleren op wat mode kan zijn en deze verbeelden. Het huidige systeem van luxe modemerken, 'fast fashion'-ketens en snelle opeenvolgingen van collecties blijkt onhoudbaar. Design for recycling, hierop afgestemde duurzame materialen, het gebruik van biotechnologie en 'production on demand' op basis van 3d-scans kunnen hier aan bij dragen. Dit vergt specifieke samenwerking tussen ontwerpers en kennisinstellingen met maakbedrijven om ook tot tastbare resultaten en productie te komen. Op uitnodiging van State of Fashion buigt Wageningen University & Research (WUR) zich dan ook over

innovatie in textiel en vezels. Samen met ArtEZ Centre of Expertise delen bedrijven lopende experimentele en onderzoekstrajecten. Om de route van experiment en concept naar productie te versnellen, om buitenlandse kennis, kunde en contacten ((maak)bedrijven) hier nadrukkelijker mee te verbinden en om ontinuering van de samenwerking na 2018 te waarborgen, willen wij € 75.000 beschikbaar stellen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Sonsbeek en State of Fashion van maximaal € 75.000. De subsidie is bedoeld om de route van experiment en concept naar productie te versnellen. Het bedrag dekken wij uit de beschikbare middelen van kerntaak 5 Regionale economie.

Versterken uitvoeringskracht Smart Industries

Om ervoor te zorgen dat het industriële MKB concurrerend blijft en tijdig omschakelt naar digitaal produceren, stellen wij uw Staten voor om € 0,5 miljoen in te zetten voor tijdelijk meer uitvoeringskracht bij RCT Gelderland. Deze provinciale partner ziet de vraag van bedrijven naar diensten vanuit het onderwijs toenemen. Een extra innovatiemakelaar moet voor meer snelheid en maatwerk zorgen zodat bedrijven eerder hun innovatieve ideeën in praktijk kunnen brengen. Daarnaast moet kennis, kunde en contacten steeds meer uit het buitenland gehaald worden en daarom wil RCT Gelderland ook een EU-matchmaker aanstellen. Deze zal in samenwerking met OostNL bedrijven helpen om passende EU-programma's en netwerken te vinden. Dit moet ertoe leiden dat meer maakbedrijven in Europees verband gaan innoveren.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan RCT Gelderland van € 0,5 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het aanstellen van een innovatiemakelaar en EU-matchmaker voor de periode 2018-2019.

Vouchers voor De Groeiversneller

Bij aanvang van De Groeiversneller hebben uw Staten € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld voor groeivouchers. Met deze vouchers kunnen ondernemers expertise inkopen om hun groei stap te verwezenlijken. Daar is, zoals verwacht, veel behoefte aan.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Oost NV van maximaal € 4 miljoen. De subsidie is bedoeld voor de voucherregeling van De Groeiversneller. Het bedrag dekken wij uit de reeds beschikbaar gestelde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie.

Versterking innovatie-ecosysteem Wageningen Campus/Food Valley

In Wageningen Campus/FoodValley heeft zich in de loop der jaren een excellent en samenhangend innovatie-ecosysteem voor agrofood ontwikkeld: een samenspel van de onderwijs- en onderzoeksfaciliteiten van WUR, R&D-bedrijven, publieke en private onderzoeksfaciliteiten, publieke voorzieningen, zoals congres- en vergaderfaciliteiten, wetenschappelijke bibliotheek en expat center, een levendige starterscommunity, financieringsinstrumenten, op R&D toegesneden huisvesting voor startups en MKB, incubators, netwerken en testfaciliteiten in een hoogwaardige business-omgeving. Dit maakt Regio FoodValley zeer aantrekkelijk voor R&D-bedrijven in agrofood.

Voor de versterking van dit ecosysteem willen wij in aanvulling op de bestaande innovatie-infrastructuur bijdragen aan de kosten voor verbetering van de governance, de samenwerking tussen de actoren, de ontsluiting van de kennis, (ondernemers)netwerken en gezamenlijke onderzoeksfaciliteiten (de zogenoemde shared research facilities), de verbinding van alumni en promovendi als mentoren aan ondernemers (in spé), de ondersteuning van startups en scaleups in agrofood en de organisatie van internationaal aansprekende netwerkevents als F&A Next. De totale projectkosten bedragen € 4.370.000. Hiervan willen wij maximaal 50% bijdragen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Wageningen University van maximaal 50% van de projectkosten tot een totaalbedrag van maximaal € 2.185.000. De subsidie is bedoeld voor bovengenoemde activiteiten. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde MTR-middelen van kerntaak 5 Regionale economie.

Plug & Play Design Centre (NovioTechCampus)

Het 'Plug & Play Design Centre' (PPDC) moet een centrum worden waar health/medtech en de hightech bij elkaar komen om de ontwikkeling van (draagbare) medische apparatuur/devices te versnellen. Het PPDC moet een snijpunt worden waar technologiebedrijven hun kennis en expertise leveren aan de ontwikkelaars van medische apparatuur/devices en waar ontwikkelaars de mogelijkheid hebben om support te krijgen, van technologie tot aan de toepassing. Met name startende bedrijven hebben behoefte om ondersteuning te krijgen op het vlak van ontwerp, ontwikkeling, bouwen van een prototype, testen en valideren.

Het PPDC zal gevestigd worden op de Novio Tech Campus (NTC) dat een focus heeft op MedTech. De komst van het PPDC draagt dan ook bij aan de verdere economische ontwikkeling van de NTC-campus en zal voor een aanzuigende werking op startende MedTech bedrijven zorgen. De totale kosten voor het centrum bedragen € 160.000.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan NovioTechCampus BV van € 75.000. De subsidie is bedoeld voor het 'Plug & Play Design Centre' (PPDC). Het bedrag dekken wij uit kerntaak 5 Regionale Economie.

Opstellen roadmaps health en semiconductorindustrie

Samen met anderen willen wij versnellingsagenda's voor de health en semiconductorindustrie opstellen. Hierin worden de kansen en mogelijkheden opgenomen om onze positie hierin verder te verstevigen. Om tot deze versnellingsagenda's te komen, dienen eerst zogenaamde roadmaps voor de regio Nijmegen te worden opgesteld. Op deze roadmaps worden alle bedrijven en instellingen getoond op het vlak van health en semiconductor met hun onderlinge relaties. Met name zullen deze roadmaps aandacht geven aan de samenwerking bedrijven- kennisinstellingen, samenwerking tussen (MKB)bedrijven onderling, human talent en exportbevordering.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de gemeente Nijmegen van € 100.000. De subsidie is bedoeld voor het opstellen van roadmaps. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie.

Haalbaarheidsonderzoek gebouw AM/Kenniscentrum RF technology

Een voormalige productielocatie (gebouw 'ICN 6') van NXP is bouwtechnisch zeer geschikt voor een herontwikkeling naar nieuwe economische functies. Partijen op NovioTechCampus willen in dit kader een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren uit naar de mogelijkheid tot deze doorontwikkeling voor een nieuw centrum voor chip integrated systems. Bij dit onderzoek zal zowel gekeken worden naar de marktkansen alsmede naar de eventuele benodigde bouwtechnische aanpassingen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan NovioTechCampus BV van € 75.000. De subsidie is bedoeld voor het laten uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde MTR-middelen voor kerntaak 5 Regionale economie.

Versterken vestigingsklimaat campus Wageningen

In de Begroting 2017 hebben uw Staten € 1,5 miljoen gealloceerd voor de verdere ontwikkeling van de Campus Wageningen. Door de vestiging van bedrijven zien wij een behoefte ontstaan aan het toekomstbestendig maken van de huidige nutsvoorzieningen (inclusief ict-infra) en infrastructuur. In samenspraak met de WUR en Liander kiezen wij ervoor om op de campus een nieuw schakelstation (voor elektriciteit) te bouwen. Dit schakelstation biedt meer stroomcapaciteit per aansluiting dan Liander verplicht is vanuit haar openbare functie te leveren. Met de bouw van dit schakelstation zorgen wij niet alleen voor meer capaciteit, maar ook voor een toekomstbestendig en betrouwbaar stroomvoorziening op de campus van Wageningen. Deze middelen worden ingezet in de vorm van voorfinanciering. Dit betekent dat op termijn na elke nieuwe aansluiting op dit verdeelstation middelen weer terug zullen vloeien naar de Provincie.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Liander van maximaal € 1,5 miljoen. De subsidie is bedoeld voor het schakelstation. Het bedrag dekken wij uit de beschikbaar gestelde middelen voor het Rode Loperbeleid (binnen kerntaak 5 Regionale economie).

Kerntaak 6 Cultuur en erfgoed***Stichting Nationaal Restauratie Fonds***

Stichting Nationaal Restauratie Fonds (NRF) verstrekt namens verschillende overheden laagrentende hypotheekleningen aan eigenaren van monumentale panden. Het NRF biedt zijn hypotheekleningen aan tegen een rente die lager is dan in de markt gebruikelijk en onder condities die voor de consument gunstiger zijn dan de in de markt gebruikelijke voorwaarden. Zij biedt deze leningen aan een beperkte doelgroep aan, namelijk slechts in het kader van de instandhouding van monumenten.

In 2005 is specifiek voor Gelderse monumenten het Gelders Monumenten Fonds ingesteld (GMF), ondergebracht bij het NRF. Via provinciale donaties aan dit fonds in de vorm van subsidies aan het NRF, in 2005 (€ 400.000), 2008 (€ 200.000) en 2014 (€ 6.000.000), heeft het NRF alle beschikbare middelen via laagrentende hypotheekleningen uitstaan voor Gelderse monumenten. Deze middelen komen dus via aflossing terug in het GMF, waarna ze weer met hetzelfde doel en onder dezelfde voorwaarden worden uitgeleend (revoluerend fonds). Er is een onverminderd grote vraag naar deze hypotheekleningen. Hierop wordt nog een staatssteuntoets uitgevoerd. De daadwerkelijke verlening is afhankelijk van de uitkomst.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Stichting Nationaal Restauratie Fonds van € 7,5 miljoen. De subsidie is bedoeld om laagrentende hypotheekleningen te verstrekken aan eigenaren van monumentale panden voor het instandhouden van de monumenten. Het bedrag dekken we uit kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Samenwerkende Gelderse Bibliotheken

Om de positie en werkwijze van de bibliotheken meer aan te laten sluiten op de lokale situatie en de participatie van meerdere partners te bevorderen, geven we de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken de mogelijkheid voor planontwikkeling. Bij Statenvoorstel 'Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 – 2020 Beleef het mee!' (PS2016-382) en het 'Gelders bibliotheekbeleid 2017-2020 (PS2017-102) hebben wij aangekondigd met ingang van 1 januari 2018 een bedrag van € 600.000 vrij te maken voor innovatie van het lokale bibliotheekwerk. Dit bedrag wordt per 1 januari 2018 in mindering gebracht op de subsidie voor Rijnbrink (de provinciale ondersteuningsinstelling voor de Gelderse bibliotheeksector).

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken. De subsidie bedraagt € 600.000,- en daarbij stellen wij de voorwaarde dat € 200.000 wordt ingezet voor de aanpak van laaggeletterdheid en € 400.000 voor innovatie. Het bedrag dekken wij uit kerntaak 6 Cultuur en erfgoed.

Leerstoel Gelderse geschiedenis

Eerder hebben uw Staten een grondslag voor een subsidie aan de Radboud Universiteit vastgesteld ten behoeve van de Leerstoel Gelderse geschiedenis. Vanaf 2018 ligt deze taak bij de Stichting Erfgoed Gelderland. Wij stellen u voor om vanaf 2018 de stichting voor dit doel te subsidiëren. Aan de inhoud van de subsidie verandert niets. De subsidie bedraagt € 50.000.

Beleidsindicatoren

De toenemende vraag om te sturen met behulp van indicatoren heeft bij de recente wijziging van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) geleid tot de verplichting om een set aan beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. De lijst is nader uitgewerkt in een ministeriële regeling. Voor gemeenten was deze ministeriële regeling al beschikbaar én verplicht in de Begroting 2017. Op verzoek van de minister hebben de provincies het afgelopen jaar benut om te onderzoeken welke indicatoren voor hen konden gelden. Het IPO heeft haar advies op 1 juni naar de minister van BZK verzonden. We informeerden u hierover al eerder. In het vervolgvoorstel van de Voorjaarsnota was het voorstel van het IPO opgenomen in de verwachting dat deze ook kort na het advies in de ministeriële regeling zouden worden opgenomen. Tot op het moment van schrijven van deze begroting is de ministeriële regeling echter nog niet aangepast. In de septembercirculaire laat de minister weten dat dit zo spoedig mogelijk gaat plaatsvinden en dat de indicatoren moeten worden opgenomen in deze begroting.

De geadviseerde beleidsindicatoren vervangen de zes indicatoren van de Begroting 2017. Het staat uw Staten uiteraard vrij om de beleidsindicatoren per amendement aan te vullen. Indicatoren veranderen of verwijderen is vanwege de verplichting in het BBV niet mogelijk.

De beleidsindicatoren

Wij hebben de gegevens voor de beleidsindicatoren betrokken van de site www.waarstaatjeprovincie.nl. Onder de knop 'bestuur' zijn de beleidsindicatoren gerangschikt en voorzien van een waarde. Wij hebben die waarde overgenomen. Op de website zijn de verschillende data ook nog verder te analyseren en te vergelijken met andere provincies. De verplichte indicatoren zijn vooral een instrument om de provincies beter te kunnen vergelijken. Overigens was dit altijd al mogelijk omdat diverse meetgegevens (bijvoorbeeld in Statline) per provincie worden bijgehouden. Het opnemen van beleidsindicatoren benadrukt deze mogelijkheid.

Het IPO ziet deze set als een groeimodel. Regelmatig wordt in IPO verband gezien of de set van beleidsindicatoren moet worden aangevuld of geactualiseerd. Voor het eerst over twee jaar.

N r	Kerntaak	Indicator	Wat meten we?	Bron	Laatste meting
1	Kerntaak 1: Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer	Waterkwaliteit (oppervlaktewater)	% waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit	Informatiehuis water	2,9% Laatste meting in 2015
2	Kerntaak 2: Milieu, energie en klimaat	Emissie broeikasgassen	Totale emissie broeikasgassen (uitgedrukt in CO ₂ -equivalenten) per provincie in absolute hoeveelheden	Klimaatmonitor	15,4 mln ton Laatste meting in 2015
3	Kerntaak 2: Milieu, energie en klimaat	Energieneutraliteit	Totale productie van hernieuwbare energie in PJ per provincie	Klimaatmonitor	10,50 pJ Laatste meting in 2015
4	Kerntaak 3: Vitaal	Ontwikkelde natuur	Ontwikkeling van nieuwe	BIJ12	1.297

	platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden		natuurwaarden uitgedrukt in hectares		Laatste meting in 2015
5	Kerntaak 3: Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden	Beheerde natuur	Het beheer van natuurwaarden (uitgedrukt in hectares) als percentage van de beoogde oppervlakte (streefdoelen), zowel binnen en buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	BIJ12	128.954 ha Laatste meting in 2015
6	Kerntaak 4: Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer	Waardering openbaar vervoer	Klantenwaardering voor het openbaar vervoer waarvoor concessieverlening plaatsvindt door de provincies	OV klanten barometer	7,5 Laatste meting in 2016
7	Kerntaak 5: Regionale economie	Bruto Regionaal Product	Percentage toename BRP ten opzichte van het voorgaande jaar	CBS	2,4% Laatste meting in 2015
8	Kerntaak 5: Regionale economie	Werkgelegenheid	Percentage bruto arbeidsparticipatie (werkgelegenheid) ten opzichte van de totale beroepsbevolking	LISA/CBS	70% Laatste meting in 2016
9	Kerntaak 6: Cultuur en erfgoed	Restauratievolume	Rijksmonumenten (excl. functie woonhuis) dat in slechte en matige staat verkeert (percentage en m3)	Databank erfgoedmonitor	5,3% matig 0,3% slecht Laatste meting in 2013.

					- Onduidelijk of hierin ook woonhuizen zijn gerekend. - Aantal m3 niet opgenomen in databank
10	Kerntaak 7: Kwaliteit van het openbaar bestuur	Gemeenten onder preventief financieel toezicht	Aantallen gemeenten per provincie onder preventief toezicht	BZK	2 gemeenten Meting van 2016.
11	Kerntaak 7: Kwaliteit van het openbaar bestuur	Opkomst bij verkiezingen	De opkomstsijfers van verkiezingen voor TK, Provinciale Staten en gemeenteraden, weergegeven in percentage kiezers/stemgerechtigden	Kiesraad	TK: 81,9 in 2017 PS: 49,9 in 2015 Gemeente: 57,0% in 2014

T.a.v. de indicator 4 & 5 hebben wij de waarden van www.waarstaatjeprovincie.nl aangehouden. Deze komen hier niet helemaal overeen met de definitie zoals die door het IPO zijn geadviseerd.

Intrekken regelingen

Momenteel zijn er zo'n 140 provinciale regelingen in werking. Bij de jaarlijkse inventarisatie is gebleken dat twee regelingen die door uw Staten zijn vastgesteld achterhaald zijn. Het betreft de volgende regelingen:

- Verordening op de vertrouwenscommissie in verband met de vervulling van de vacature van de Commissaris van de Koning(in). Met het vaststellen van de "Verordening op de vertrouwenscommissie herbenoeming CvdK" door uw Staten in januari 2017 is deze verordening achterhaald en kan worden ingetrokken.
- Reglement van orde voor de Bestuurscommissie IWV. De Bestuurscommissie IWV was een interprovinciale commissie die zich bezighield met arbeidsvoorwaarden voor provinciepersoneel. Het reglement van orde dateert uit 2000, toen het IPO de juridische vorm had van een gemeenschappelijke regeling. In 2003 is het IPO een vereniging geworden met een bestuur en Algemene Vergadering. Omdat het reglement nog betrekking heeft op het IPO als gemeenschappelijke regeling, is het achterhaald en kan het worden ingetrokken.

Met het intrekken van deze regelingen wordt een bijdrage geleverd aan het streven van het college om het aantal regels te verminderen. Aan uw Staten wordt daarom het volgende voorgesteld:

Gelet op het voorstel over het intrekken van regelingen en gelet op de artikelen 61a, 82, 143, en 145 van de Provinciewet

Artikel I

De volgende regelingen in te trekken:

1. Verordening op de vertrouwenscommissie in verband met de vervulling van de vacature van de Commissaris van de Koning(in)
2. Reglement van orde voor de Bestuurscommissie IWV.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin het wordt geplaatst.

Uitvoeringsbeleid Gelderland Sport! 2016-2019

Op 11 november 2015 hebben uw Staten Gelderland Sport! 2016-2019 (PS2015-589) vastgesteld. Dit hebben wij uitgewerkt in het Uitvoeringsbeleid Gelderland Sport! 2016-2019. Lopende het programma werken wij dit beleid verder uit. In deze 3e herziening wordt het uitvoeringsbeleid ten aanzien van 'Sport en innovatie', 'Open club en vitale sportparken' en 'Sportieve inrichting buitenruimte' aangevuld. Wij hebben hierover besloten in onze vergadering van 26 september jl.

De aanvulling voor 'Sport en innovatie' (economische pijler, paragraaf 4) betreft de ondersteuning van innovatieve projecten op het snijvlak van sport, voeding en gezondheid. Samenwerking tussen de sectoren sport, voeding en gezondheid en tussen organisaties, bedrijven en kennisinstellingen onderling biedt goede kansen voor innovaties. Bestaande initiatieven als Eat2Move laten dit zien. De ondersteuning is er met name op gericht om innovaties die (zo goed als) zijn uitontwikkeld, een duwtje in de rug te geven om ze tot toepassing in de markt te brengen. Bij de uitvoering van de subsidieregels voor innovatie worden wij ondersteund door de Adviescommissie Sport en Innovatie.

Het beleid voor 'Open clubs en vitale sportparken' (maatschappelijke pijler, paragraaf 5) is verruimd ten aanzien van de subsidiemogelijkheden voor het aanpassen van accommodatie of sportpark. Deze verruiming is mede ingegeven door de vraag vanuit gemeenten en het veld, en sluit aan op hetgeen in uw Staten naar voren is gebracht. Bij een aanvraag is het voortaan mogelijk om de subsidie voor een groter deel of zelfs volledig te besteden aan fysieke aanpassingen. Wel blijft gelden dat de aanpassing noodzakelijk moet zijn voor het realiseren van maatschappelijke of ruimtelijke functies van de open club c.q. het vitale sportpark.

Nieuw is ook de mogelijkheid om de inrichting van sportieve buitenruimtes te ondersteunen (maatschappelijke pijler, paragraaf 6). In de eerste helft van de programmaperiode van Gelderland Sport! is al een aantal initiatieven ondersteund. Dit zijn: parklopen, sportcourts voortgezet onderwijs en planontwikkeling Olympuspark. Voor de tweede helft van de programmaperiode wordt ingezet op:

- voortzetting van het ondersteunen van initiatieven die het concept Sportvriendelijke Omgeving toepassen. In dit concept gaat het om het gelijktijdig inrichten van een sportieve voorziening, het organiseren van de partijen die het samen beheren en het realiseren van een programma van activiteiten
- versterken van het maatschappelijk rendement van de Gelderse evenementen door het in samenhang daarmee realiseren van inrichting van sportieve buitenruimtes
- opbouwen en delen van kennis en expertise.

Deze 3e herziening vindt plaats in samenhang met de aanpassing van de Regels Ruimte voor Gelderland (14e wijziging Regels Ruimte voor Gelderland 2016).

Ter informatie hebben wij in bijlage 4 van deze Begroting het gehele Uitvoeringsbeleid Gelderland Sport! 2016-2019 opgenomen.

Meerjaren Investeringsagenda Mobiliteit (MIAM)

Binnen kerntaak 4 Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer wordt via de Meerjaren Investerings Agenda Mobiliteit (MIA Mobiliteit) inzicht gegeven in projecten en onderwerpen die spelen op het gebied van mobiliteit. Conform afspraak informeren wij uw Staten tweemaal per jaar met de Begroting en de Voorjaarsnota via een MIA Mobiliteit over de voortgang van de verschillende initiatieven en (beoogde) projecten met als doelen:

- inzicht geven in initiatieven en beoogde projecten die we op dit moment voorbereiden of uitvoeren;
- inzicht geven in de financiële consequenties van deze initiatieven en beoogde projecten voor de komende jaren;
- verduidelijken van de inhoudelijke afweging tussen projecten.

De MIA Mobiliteit hebben wij als bijlage 5 toegevoegd aan deze Begroting. We hebben alleen informatiebladen geactualiseerd van beoogde projecten of projecten in uitvoering waarbij wijzigingen zijn ten opzichte van de Voorjaarsnota 2017. De informatiebladen zijn bijgewerkt tot halverwege september. Voor de overige onderwerpen verwijzen we u naar het MIA Mobiliteit bij de Voorjaarsnota 2017.